МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

**О. С. Циганова, Н. О. Власова,
І. Ю. Цицюра**

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

**Методичні вказівки
до виконання практичних та самостійних робіт**

Рекомендовано Методичною радою НУК

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2026

УДК 657.15 (076)
Ц56

Автори:
О. С. Циганова, канд. екон. наук, доцентка;
Н. О. Власова, методист навчального відділу;
І. Ю. Цицюра, пров. фахівець відділу методичного забезпечення та моніторингу якості навчання

Рецензент
С. А. Бурлан, кандидат економічних наук, професорка

Рекомендовано Методичною радою НУК

Циганова О. С.

Ц56 Фінансовий облік за видами діяльності : методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт / О. С. Циганова, Н. О. Власова, І. Ю. Цицюра. – Миколаїв : НУК, 2026. – 69 с.

Подано завдання для практичних та самостійних робіт з фінансового обліку за видами економічної діяльності. Усі завдання – це локальні задачі, при виконанні яких потрібно зробити певні розрахунки і скласти відповідні бухгалтерські записи та первинні документи.

Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Факультету економіки та екології моря денної та заочної форм навчання спеціальностей D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», D7 «Торгівля», C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини». Можуть бути корисними для студентів усіх економічних спеціальностей, аспірантів і викладачів, які підвищують свою кваліфікацію.

УДК 657.15 (076)

© О. С. Циганова, Н. О. Власова, І. Ю. Цицюра, 2026
© Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2026

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Організація системи бухгалтерського обліку в Україні передбачає формування достовірної облікової інформації про діяльність підприємств, організацій, установ. Важливим напрямом цієї роботи є врахування галузевих особливостей діяльності на підприємствах, що забезпечує економію матеріальних і трудових ресурсів, запобігання невиробничим втратам, зниження виробничих витрат і собівартості продукції (робіт, послуг). Звідси витікає необхідність вивчення фінансового обліку в торгівлі, у сільському господарстві, в будівельних організаціях, на автотранспортних підприємствах, у бюджетних та банківських установах.

Методичні вказівки розроблені відповідно до робочої навчальної програми дисципліни «Фінансовий облік за видами діяльності». Завдання цієї дисципліни – формувати у здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей потрібний методичний апарат з особливостей ведення фінансового обліку в різних сферах економічної діяльності, який дозволив би їм усебічно і повно охоплювати та систематизувати господарську діяльність підприємства, забезпечувати управління інформацією, оцінювати їх господарську діяльність.

Методичні вказівки допомагають опанувати повний курс з фінансового обліку за видами економічної діяльності, а саме: по-перше, це опрацювання специфічних моментів щодо ведення окремих ділянок обліку, по-друге, вивчення специфічних особливостей підприємств різних видів економічної діяльності та їх вплив на організаційну побудову фінансового обліку.

Після вивчення дисципліни студент повинен знати: особливості організації обліку специфічних об'єктів на підприємствах різних видів діяльності; специфіку обліку та особливості його проведення; порядок формування звітної документації та її особливість.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

Тема 1. Особливості фінансового обліку в торгівлі

Завдання 1

Заповнити первинну документацію з обліку товарних операцій за наступними даними:

1. ТОВ «Схід» (адреса: м. Миколаїв, вул. Космонавтів, 16; код ЄДРПОУ 25187615; рахунок № 32001579859602 в АТ КБ «ПриватБанк», МФО 305288; індивідуальний податковий номер 124578963215, номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ 4785963211) виписує 05.09.20_ р. довіреність № 89 для завідувача складу Потехінка Євгена Івановича (паспорт серії ЕО № 547892, виданий Центральним РВ ММУ УМВС України в Миколаївській області 26.12.1996 р.) на отримання товару від ПрАТ «Альфа» (адреса: м. Миколаїв, вул. Південна, 40, тел. 0512237880; код ЄДРПОУ 28705431; рахунок № 32007865430987 в АТ КБ «ПриватБанк», МФО 305288) за накладною № 408 від 05.09.20__ р. згідно з договором купівлі-продажу № 378 від 30.08.20__ р., а саме:

- консерви «Сардина» – 4800 банок за ціною 56,05 грн/банка (без ПДВ);
- консерви «Сайра» – 9600 банок за ціною 67,40 грн/банка (без ПДВ).

2. ТОВ «Схід» продає придбаний товар ТОВ «Посейдон» (адреса: м. Київ, вул. Мілютенка, 43; індивідуальний податковий номер 657894123540, номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ 4178526012) за накладною № 105 від 07.09.20__ р., а саме:

– консерви «Сардина» – 4000 банок за ціною 68,95 грн/банка (без ПДВ);
– консерви «Сайра» – 8200 банок за ціною 79,35 грн/банка (без ПДВ).

ТОВ «Схід» складає податкові накладні.

3. ТОВ «Схід» складає товарний звіт за період з 04.09.20__ р. по 08.09.20__ р., враховуючи, що:
– залишок товарів на складі на 04.09.20__ р. за купівельною вартістю – 14 560 грн;
– придбано 06.09.20__ р. у ТОВ «Салют» за накладною № 645 товари за купівельною вартістю – 12 570 грн;
– реалізовано 08.09.20__ р. ПрАТ «Гермес» за накладною № 106 товари за купівельною вартістю – 10 880 грн.

Завдання 2

Торговим підприємством на умовах наступної оплати придбана партія товару вартістю 60 000 грн (з ПДВ) у кількості 650 одиниць. Для доставки товару на склад підприємство уклало договір з автотранспортним підприємством. Послуги з транспортування товару склали 2 400 грн (з ПДВ). Протягом місяця реалізовано 500 одиниць товару на умовах передоплати за 51 000 грн. Використовуючи прямий метод розподілу транспортних витрат, визначити собівартість реалізованих товарів. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 3

Торгове підприємство здійснює оптові закупки та продажі товарів. На початок місяця собівартість залишку товарів на складі (рах. 281) становила 50 000 грн, а транспортно-заготівельні витрати (рах. 289) – 1 000 грн. Протягом місяця придбані товари з попередньою оплатою в сумі 120 000 грн (з ПДВ). Послуги з транспортування товару склали 2 400 грн (з ПДВ). Реалізовано товари з наступною оплатою за 201 000 грн (з ПДВ), облікова вартість яких 130 000 грн. Використовуючи

метод розподілу транспортних витрат за середнім відсотком, визначити собівартість реалізованих товарів. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 4

ТОВ «Альфа» передало безоплатно ТОВ «Бета» товари балансовою вартістю 10 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку обох підприємств.

Завдання 5

Інвестор ТОВ «Альфа» передає ТОВ «Бета» товари справедливою вартістю 600 000 грн як внесок до статутного капіталу, собівартість яких 450 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку обох підприємств.

Завдання 6

На початок місяця підприємство мало один човен собівартістю 350 000 грн. Протягом місяця придбані два човни собівартістю 348 000 грн і 351 000 грн відповідно, а також реалізовані два човни: той, що був у залишку, та другий з придбаних. Визначити собівартість реалізованих товарів методом ідентифікованої собівартості.

Завдання 7

Станом на 1 вересня в магазині залишалося 10 кг цукерок «Золотий горішок» собівартістю 420 грн/кг. На початку місяця докупили ще 50 кг цих цукерок собівартістю 421 грн/кг. А після продажу 55 кг придбали ще 40 кг цукерок собівартістю 419 грн/кг і знову реалізували 35 кг до кінця місяця. Визначити собівартість реалізованих товарів методом середньозваженої собівартості, коли оцінка реалізованих товарів здійснюється наприкінці звітного періоду.

Завдання 8

Станом на 1 вересня в магазині залишалося 10 кг цукерок «Золотий горішок» собівартістю 420 грн/кг. На початку місяця докупили ще 50 кг цих цукерок собівартістю 421 грн/кг. А після продажу 55 кг придбали ще 40 кг цукерок собівартістю 419 грн/кг і знову реалізували 35 кг до кінця місяця. Визначити собівартість реалізованих товарів методом середньозваженої собівартості, коли оцінка реалізованих товарів здійснюється після кожного вибуття.

Завдання 9

Станом на 1 вересня в магазині залишалося 10 кг цукерок «Золотий горішок» собівартістю 420 грн/кг. На початку місяця докупили ще 50 кг цих цукерок собівартістю 421 грн/кг. А після продажу 55 кг придбали ще 40 кг цукерок собівартістю 419 грн/кг і знову реалізували 35 кг до кінця місяця. Визначити собівартість реалізованих товарів методом ФІФО.

Завдання 10

Залишок товару на початок місяця за продажною вартістю на підприємстві роздрібної торгівлі становить 9 000 грн, у тому числі торгова націнка 2 000 грн. За місяць підприємством придбано товару на суму 14 400 грн (з ПДВ). На придбаний товар нараховано торгову націнку в сумі 6 000 грн. За звітний період реалізовано товар на суму 15 000 грн (з ПДВ). Визначити собівартість реалізованого товару за методом ціни продажу. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 11

Залишок товару на початок місяця за продажною вартістю на підприємстві роздрібної торгівлі становить 25 200 грн, у тому числі торгова націнка 7 700 грн і транспортно-заготівельні витрати 2 500 грн. За місяць підприємством придбано

товару на суму 55 200 грн (з ПДВ). Витрати на транспортування склали 6 000 грн (з ПДВ). На придбаний товар нарахована торгова націнка в сумі 16 000 грн. За звітний період реалізовано товар на суму 64 800 грн (з ПДВ). Визначити суму торгової націнки та транспортно-заготівельних витрат, що відносяться до реалізованого товару, та собівартість реалізованого товару. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 12

На підприємстві оптової торгівлі виявлене псування товару, внаслідок чого товар цілком утратив свої якості і підлягає списанню. Первісна вартість зіпсованого товару 20 000 грн. Винна особа не встановлена. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 13

На підприємстві роздрібної торгівлі виявлена нестача товару, продажна вартість якого становить 10 000 грн. Сума торгової націнки, що приходиться на відсутній товар, складає 3 000 грн. Винна особа встановлена. Сума збитків, розрахована не підприємством самостійно, а суб'єктом оціночної діяльності з урахуванням як реальних збитків, так і упущеної вигоди, становить 11 000 грн (сума взята умовно). Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 14

Комітент купує через комісіонера оптову партію товарів за ціною 21 000 грн (з ПДВ). Комісійна винагорода комісіонера становить 3 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 15

ТОВ «Орбіта» (директор Синіцин М.А.) продає через комісіонера ТОВ «Векта» (директор Новіков Н.Р.) оптову партію товарів за ціною 18 390 грн (з ПДВ) (табл. 1). Собівартість товарів 10 000 грн. Комісійна винагорода комісіонера становить

6 030 грн. Скласти акт приймання-передачі товарів на комісію. Відобразити дану операцію в обліку обох підприємств.

Таблиця 1 – Дані про товар, переданий на комісію

Найменування товару	Артикул	Од. виміру	Кількість	Ціна комітенту без ПДВ, грн	Ціна реалізації без ПДВ, грн
Рушник кухонний з мікрофібри 35 × 70 см	8593	шт.	60	90	140
Набір прихватка і рукавичка	2569	шт.	55	80	110
Рушник кухонний 20 × 20 см	759	шт.	25	20	35

Завдання 16

Комісія у складі бухгалтера Птичкиної Т.Б., товарознавця Синичкиної В.П., продавця Дроздової Г.С. провела інвентаризацію та дооцінку 25 одиниць пляжних парасольок на підставі наказу № 23 від 12.02.20__ р. Вартість однієї парасольки до дооцінки складала 390 грн, а після дооцінки – 420 грн. Матеріально відповідальна особа Соколова Н.П. Скласти акт про дооцінку товарів № 6 від 15.02.20__ р. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 17

Комісія у складі бухгалтера Птичкиної Т.Б., товарознавця Синичкиної В.П., продавця Дроздової Г.С. провела інвентаризацію та уцінку деяких товарів (табл. 2) на підставі наказу № 23 від 12.02.20__ р. Матеріально відповідальна особа Соколова Н.П. Скласти опис-акт уцінки товарів. Відобразити дану операцію в обліку.

Таблиця 2 – Дані про уцінку товарів

Найменування товару	Кількість, шт.	Собівартість, грн/шт	Торгова націнка, грн/шт	Продажна вартість товарів, грн/шт		Сума уцінки, грн/шт
				до переоцінки	після переоцінки	
Стіл	10	31 430	13 570	45 000	40 000	5 000
Крісло	15	62 860	27 140	90 000	90 000	–
Канапа	5	34 920	15 080	50 000	29 000	21 000
Стілець	25	34 920	15 080	50 000	50 000	–
Шафа	10	55 870	24 130	80 000	80 000	–
Разом	х	220 000	95 000	315 000	289 000	26 000

Завдання 18

Дати відповіді на тести:

1. Який первинний документ свідчить про надходження товару на склад:
   а) договір купівлі-продажу;
   б) товарно-транспортна накладна;
   в) касовий чек.
2. Який документ складається при виявленні нестачі товарів при прийманні:
   а) товарно-транспортна накладна;
   б) рекламаційний акт;
   в) акт приймання-передачі.
3. Надходження матеріальних цінностей від постачальника без товаросупровідних документів називається:
   а) матеріальні цінності в дорозі;
   б) невідфактуровані поставки;
   в) товарні операції.
4. Товаром називається:
   а) готова продукція, що призначена для продажу;

б) матеріальні цінності, які придбані (отримані) й утримуються підприємством для подальшого продажу;
в) річ, яка призначена для продажу або обміну на інші цінності.

5. Оприбуткування товарів, одержаних від постачальників, оптові підприємства відображають проводкою:
а) Дт 281 Кт 63;
б) Дт 63 Кт 281;
в) Дт 282 Кт 63.

6. Прийняття на відповідне зберігання товарів, від оплати яких торговельне підприємство оголосило обумовлену відмову, проводиться на рахунку:
а) 281 «Товари на складі»;
б) 282 «Товари в торгівлі»;
в) 023 «Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні».

7. Основним документом для здійснення реалізації товарів є:
а) договір купівлі-продажу;
б) накладна;
в) лімітно-забірна карта.

8. Податкову накладну виписують:
а) в одному примірнику;
б) двох примірниках;
в) трьох примірниках.

9. Аналітичний облік реалізації товарів уроздріб проводиться:
а) за видами товарів;
б) місцями їх продажу;
в) матеріально відповідальними особами.

10. Списання вартості реалізованих товарів відображають записом:
а) Дт 63 Кт 702;
б) Дт 702 Кт 281;
в) Дт 902 Кт 281.

11. На вартість продажу товарів, відвантажених покупцям зі складу, роблять запис:

а) Дт 36 Кт 702;
б) Дт 902 Кт 281;
в) Дт 702 Кт 281.

12. Відображення заборгованості покупців робиться записом:

а) Дт 36 Кт 702;
б) Дт 702 Кт 36;
в) Дт 36 Кт 31.

13. Передача товарів зі складу для продажу вроздріб відображається записом:

а) Дт 281 Кт 282;
б) Дт 282 Кт 281;
в) Дт 36 Кт 281.

14. Нарахування роздрібним підприємством на товар торговельної націнки відображається записом:

а) Дт 282 Кт 285;
б) Дт 281 Кт 285;
в) Дт 285 Кт 282.

15. До інвентарної тари відносять:

а) картонні ящики, коробки, папір;
б) залізні бочки, бідони, балони;
в) дерев'яні ящики.

16. Облік скляної тари ведуть на рахунку:

а) 284 «Тара під товарами»;
б) 282 «Товари в торгівлі»;
в) 115 «Інвентарна тара».

17. Оприбуткування тари, придбаної підзвітною особою за грошові кошти, відображається записом:

а) Дт 372 Кт 284;
б) Дт 91 Кт 284;
в) Дт 284 Кт 372.

18. При включенні вартості тари до вартості товару робиться запис:

а) Дт 282 Кт 284;
б) Дт 284 Кт 282;
в) Дт 115 Кт 284.

Тема 2. Особливості фінансового обліку в сільському господарстві

Завдання 19

Сільськогосподарське підприємство придбало продуктивну худобу (5 голів). Договірна вартість однієї голови склала 36 000 грн (з ПДВ). На придбання худоби використано короткостроковий кредит банку, отриманий в сумі 180 000 грн під 30 % річних. Витрати на транспортування худоби в господарство склали 6 000 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 20

Переведено групу нетелів у кількості 15 голів в основне стадо. Справедлива вартість худоби становить 450 000 грн. Скласти акт приймання довгострокових біологічних активів тваринництва (формування основного стада тварин) № 15 (ф. № ДБАСГ-2) за наступними даними: теличка Верба, народжена в березні 20__ р., інвентарний номер 9404, вагою 420 кг, справедливою вартістю 32 000 грн переведена з групи теличок старше двох років у групу корів. Матеріально відповідальна особа, за якою була закріплена теличка Верба, Сікулін І.Г., матеріально відповідальна особа, за якою закріплена доросла худоба, Тарасенко А.М. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 21

СТОВ «Мрія» отримало як внесок до статутного капіталу від засновника СТОВ «Зоря» групу продуктивних корів у кількості 5 голів. Частка СТОВ «Зоря» у статутному капіталі СТОВ «Мрія» становить 240 000 грн. Крім того, СТОВ «Мрія» від СТОВ «Зоря» безоплатно отримало робочих коней у кількості 2 голів. Справедлива вартість коней визначена в сумі 20 000 грн за голову. Доставку корів було здійснено власним транспортом товариства (витрати склали 3 600 грн), а для доставки коней найнята транспортна організація за 6 000 грн (з ПДВ). Нарахована заробітна плата працівнику товариства за доставку тварин та зроблені соціальні відрахування в сумі 2 800 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 22

У СТОВ «Колос» на закладання сливового саду витрачено саджанці на суму 184 500 грн. Нараховано заробітну плату та єдиний соціальний внесок у розмірі 124 300 грн. Списано послуги власного вантажного автотранспорту на 30 500 грн. Витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети на 5 400 грн. Списано пальне на роботу тракторів, що виконували польові роботи, на 18 500 грн. Сад зараховано до складу незрілих довгострокових біологічних активів. Витрати на вирощування саду протягом трьох років становили 46 140 грн. Через три роки сад зараховано до складу довгострокових біологічних активів рослинництва. Комісія у складі голови – головного агронома Марченка С.О. та членів комісії: агронома-садівника Іванова С.К., бригадира Безверхої Т.М., заступника головного бухгалтера Чубкової В.Н. провела приймання насаджень, розташованих на території бригади № 2. Час закладання насаджень весна 20__ р. Кількість дерев 225 шт. Сад складається з 15 рядків, довжина рядка 50 м. Стан насаджень добрий.

Інвентарний номер 24567. Скласти акт приймання довгострокових біологічних активів рослинництва (багаторічних насаджень) та передачі їх в експлуатацію № 20 (ф. № ДБАСГ-1). Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 23

СТОВ «Мрія» реалізувало ПАТ «Прогрес» продуктивну худобу та яблуневий сад. Балансова вартість худоби становила 70 000 грн за справедливою вартістю. Вартість продажу худоби – 120 000 грн (з ПДВ). Балансова вартість яблуневого саду становила 250 000 грн (за первісною вартістю), накопичена амортизація 80 000 грн. Вартість продажу яблуневого саду – 240 000 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 24

СТОВ «Мрія» виступило засновником СТОВ «Надія». Вартість його частки у статутному капіталі СТОВ «Надія» становить 240 000 грн. Внесок передбачено здійснити у натуральній формі продуктивною худобою, балансова (справедлива) вартість якої на дату передачі становила 150 000 грн.

Також СТОВ «Мрія» передало безоплатно СТОВ «Травневе» продуктивну худобу (дві голови), яка оцінена за справедливою вартістю 76 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 25

На сільськогосподарському підприємстві прийнято рішення про ліквідацію сливового саду внаслідок значної втрати продуктивності через застарілість дерев. Даний об'єкт оцінено за первісною вартістю 100 000 грн (сума зносу 96 000 грн). Унаслідок розкорчування саду отримано деревину, яку передано на склад і оцінено в сумі 20 000 грн.

Витрати, пов'язані з ліквідацією довгострокових багаторічних насаджень, склали 5 000 грн. Крім того, прийнято рішення про переведення групи корів на відгодівлю внаслідок зменшення продуктивності. Тварини обліковувались за справедливою вартістю в сумі 80 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Скласти Акт на списання багаторічних насаджень № 4 (ф. № ДБАСГ-3), якщо сливовий сад (інвентарний номер 67541), ліквідований внаслідок значної втрати продуктивності через застарілість дерев, розташовувався на території площею 4 га, був закладений у 2008 р., почав плодоносити у 2012 р. На момент ліквідації кількість придатних дерев 40 шт (10 шт/га). Рішення про ліквідацію саду приймає комісія у складі голови – головного агронома Марченка С.О. та членів комісії: агронома-садівника Іванова С.К., бригадира Безверхої Т.М., призначена наказом керівника.

Скласти Акт № 18 на списання довгострокових біологічних активів тваринництва (вибраковка тварин) (ф. № ДБАСГ-4), якщо відправлена на відгодівлю корова Марта (інвентарний номер 870), масою 360 кг, вік 5 років, закріплена за Тарасенко А.М. Рішення про вибракування з основного стада приймає комісія у складі голови – головного зоотехніка Кузнецова Л.М. та членів комісії: зоотехніка Петрова Д.Т., бригадира Чернова С.С., призначена наказом керівника.

Завдання 26

На сільськогосподарському підприємстві поточні біологічні активи тваринництва оцінюються в такий спосіб:

– жива маса великої рогатої худоби – 8 300 грн/ц;
– приріст живої маси – 8 270 грн/ц;
– приплід – 1 560 грн/голову.

Дані про залишок поточних біологічних активів тваринництва станом на 01.01.20__ р. наведені в табл. 3.

Таблиця 3 – Дані про залишок поточних біологічних активів тваринництва станом на 01.01.20__ р.

Статево-вікові групи	Кількість, голів	Жива маса, кг	Вартість, грн
Телиці до 1 року	70	3500	?
Бички до 1 року	100	5500	?
Телиці до 2 років	50	19000	?
Бички до 2 років	65	20150	?
Телиці старше 2 років	80	28000	?

Вказати кореспондуючі рахунки за кожною операцією, наведеною в Журналі реєстрацій господарських операцій за січень 20__ року (табл. 4).

Таблиця 4 – Журнал реєстрацій господарських операцій за січень 20__ року

№ з/п	Назва первинного документу, зміст господарських операцій	Кількість, голів	Жива маса, кг	Вартість, грн	Кореспондуючі рахунки	
					Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
1	Оприбутковано приплід: – телички – бички		 5 10	 140 280	 ? ?	
2	Оприбутковано приріст живої маси: – телички – бички – телички до 2 років – бички до 2 років – телички старше 2 років	 – – – – –	 525 1030 550 895 1080	 ? ? ? ? ?		

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5	6	7
3	Переведено в основне стадо телиць старше 2 років	10	3290	?		
4	Вибракувано корів з основного стада	17	8500	?		
5	Реалізовано покупцям бичків до 2 років	–	–	4800		
6	Списана собівартість реалізованих бичків до 2 років	5	1650	?		
9	Відображено витрати на обробку шкур	–	–	100,00		
10	Віднесено витрати з падежу на витрати виробництва	–	–	?		
11	Забито в господарстві бичків до 2 років	3	1120	?		
12	Реалізовано бичків до 1 року робітникам господарства за готівку	5	175	?		
13	Переведено теличок до 2 років в групу телиць старше 2 років	10	2130	?		

На основі даних табл. 3 і 4 заповнити Відомість № 8.2 с.-г. за рахунком 21 «Поточні біологічні активи».

Завдання 27

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку розрахунків за виплатами працівникам (табл. 5).

Таблиця 5 – Журнал реєстрацій господарських операцій за червень 20__ року

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн	Кореспондуючі рахунки	
			Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1	Нараховано заробітну плату загальновиробничому персоналу всіх напрямів діяльності Нараховано погодинну заробітну плату адміністративно-управлінському персоналу	345 000 310 000		
2	Нараховано погодинну заробітну плату працівникам апарату управління галузі: – рослинництва – тваринництва *Разом*	310 000 480 000		
3	Нараховано відрядно оплату праці: – дояркам – телятницям – працівникам свиноферм *Разом*	243 000 270 000 260 000		
4	Нараховано відрядно оплату праці трактористам-машиністам за виконані роботи в рослинництві і віднесено на витрати виробництва: – цукрового буряка – соняшника – озимої пшениці – на вивезення в поле аміачної селітри *Разом*	125 500 146 000 132 000 95 000		
5	Нараховано відрядно оплату праці працівникам тваринництва і віднесено на витрати виробництва продукції основного молочного стада великої рогатої худоби	285 000		

Продовження таблиці 5

1	2	3	4	5
6	Нараховано відрядно оплату праці водіям вантажних автомобілів	180 000		
7	Нараховано оплату праці працівникам ремонтно-механічної майстерні, зайнятим на ремонті: – трактора ДТЗ 1104 – трактора ДТЗ 1404 – вантажного автомобіля MAN – станків ремонтно-механічної майстерні *Разом*	 141 000 139 000 142 000 140 000		
8	Нараховано оплату праці працівникам енергопостачання	280 000		
9	Нараховано відрядно оплату праці працівникам з обслуговування робочих тварин	182 000		
10	Нараховано відрядно оплату праці трактористам-машиністам за транспортування вантажів	187 000		
11	Нараховано працівникам ремонтної бригади оплату праці за ремонт приміщення олійниці	198 000		
12	Нараховано оплату праці працівникам, зайнятим на роботах з ліквідації лазні	123 400		
13	Нараховано оплату праці працівникам, зайнятим на: – переробці соняшника на олію – забої тварин на м’ясо *Разом*	 132 000 125 000		
14	Нараховано оплату праці робітникам, зайнятим реалізацією сільськогосподарської продукції	118 000		
15	Нараховано оплату праці працівникам, зайнятим на доставці племінних телиць від постачальників до господарства	117 000		

Продовження таблиці 5

16	Нараховано оплату праці за період відпусток: – зоотехніку Вакуленко М.М. – бухгалтеру Меліній О.П. – начальнику відділу кадрів Тютюник О.О. – доярці Шмаковій Г.П. – трактористу-машиністу Прокопенку І.В. *Разом*	 55 400 56 300 56 500 55 000 56 000		
17	Нараховано допомогу з тимчасової непрацездатності: – комбайнеру Торянику Л.Д. за дні хвороби з 21-25.06 – комбайнеру Торянику Л.Д. за дні хвороби з 26-30.06 – секретарці Цветаєвій В. А. за дні хвороби з 28-30.06 – телятниці Барановій З.Ф. за дні хвороби з 10-12.06 – експедитору Кальнику Г.П. за дні хвороби з 2-6.06 – водію Ярошу Н.В. за дні хвороби з 21-23.06 – доярці Зверевій К.Л. за дні хвороби з 3-5.06 *Разом*	 7 600 7 600 3 500 4 100 6 500 3 900 3 700		
18	Утримано із заробітної плати працівників господарства: – податок з доходу фізичних осіб – військовий збір – профспілкові внески *Разом*	 ? ? ?		

Завдання 28

Дати відповіді на тести:

1. До витрат на формування основного стада відносять:
   а) вартість тварин, вирощених у своєму господарстві;
   б) вартість придбаних тварин;

в) вартість вирощених у своєму господарстві тварин, вартість придбаних тварин і витрати, пов'язані з доставкою тварин у господарство.

2. При оновленні основного стада збільшуються:
   а) довгострокові біологічні активи;
   б) виробничі запаси;
   в) продукція сільськогосподарського виробництва.

3. Вартість кормів, витрачених на годування тварин у дорозі, відображають записом:
   а) Дт 155 Кт 231;
   б) Дт 155 Кт 208;
   в) Дт 155 Кт 27.

4. Накопичення джерел фінансування для формування основного стада відображається протягом року:
   а) за кредитом рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження»;
   б) кредитом рахунку 15 «Капітальні інвестиції»;
   в) кредитом субрахунку 155 «Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів».

5. Тварини, вибракувані з основного стада, приймаються на облік записом:
   а) Дт 163 Кт 212;
   б) Дт 212 Кт 16;
   в) Дт 212 Кт 21.

6. При переведенні тварин до основного стада роблять запис:
   а) Дт 163 Кт 155;
   б) Дт 155 Кт 212;
   в) Дт 212 Кт 155.

7. За дебетом рахунку 21 «Поточні біологічні активи» відображають:
   а) вартість молодняку тварин, які вибули;
   б) кількість молодняку тварин, які вибули;
   в) наявність та надходження молодняку тварин.

8. Одержаний приріст молодняку тварин оприбутковується записом:

а) Дт 212 Кт 23;
б) Дт 23 Кт 212;
в) Дт 211 Кт 23.

9. Незавершене виробництво у тваринництві є:

а) у бджільництві, птахівництві, рибництві;
б) у скотарстві, свинарстві;
в) у вівчарстві.

10. Одержані шкури, роги, копита, технічні жири тощо від загиблих тварин оприбутковуються записом:

а) Дт 27 Кт 232;
б) Дт 232 Кт 27;
в) Дт 208 Кт 232.

11. Головна особливість бухгалтерського обліку в сільському господарстві полягає в тому, що:

а) продукція сільськогосподарського виробництва використовується лише для власних потреб;
б) обліковим періодом є календарний рік;
в) сільськогосподарські підприємства не здійснюють торговельної діяльності.

12. Продукцію рослинництва та тваринництва оприбутковують і оцінюють на дату первісного визнання:

а) за плановою вартістю;
б) за справедливою (ринковою) вартістю;
в) за фактичною вартістю.

13. Аналітичний облік продукції сільськогосподарського виробництва ведеться:

а) за формою;
б) видами продукції;
в) ступенем готовності.

14. Оприбутковано зерно, одержане від урожаю озимої пшениці:

а) Дт 208 Кт 231;

б) Дт 231 Кт 27;
в) Дт 27 Кт 231.

15. Оприбутковано молоко, вовну, яйця, прийняті у громадян для реалізації:
а) Дт 27 Кт 685;
б) Дт 27 Кт 63;
в) Дт 208 Кт 685.

16. Реалізовано сільськогосподарську продукцію:
а) Дт 27 Кт 901;
б) Дт 901 Кт 27;
в) Дт 36 Кт 701.

17. Відображено вартість безоплатно одержаної дорослої худоби:
а) Дт 155 Кт 424;
б) Дт 424 Кт 163;
в) Дт 424 Кт 155.

18. Біологічний актив – це:
а) тварини;
б) багаторічні насадження;
в) тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

19. Амортизація нараховується на довгострокові біологічні активи, які оцінюються за:
а) первісною вартістю;
б) справедливою вартістю;
в) первісною та справедливою вартістю.

Тема 3. Особливості фінансового обліку в будівництві

Завдання 29

Будівельне підприємство отримало аванс від замовника в сумі 160 000 грн. Фактичні витрати за весь період будівництва склали 200 000 грн. Кошторисна вартість робіт, виконаних субпідрядниками, становить 148 000 грн (з ПДВ). Договірна вартість будівництва – 240 000 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку, визначивши фінансовий результат.

Завдання 30

Будівельне підприємство придбало тимчасову (нетитульну) споруду (огорожу будівельного майданчика) за 240 000 грн (з ПДВ). На монтаж споруди використано виробничих запасів на суму 22 000 грн, нараховано заробітну плату робітникам у розмірі 30 000 грн. За весь період експлуатації огорожі будівельного майданчика нараховано знос 196 000 грн. Витрати на розбирання споруди склали 18 000 грн. Оприбутковано матеріали від розбирання споруди на суму 28 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 31

Будівельне підприємство здійснює прибудову до будівлі господарським способом. Для будівництва придбано будівельні матеріали на суму 180 000 грн (з ПДВ) та повністю використано на прибудову. Робітникам, які здійснювали будівництво, нараховано заробітну плату в сумі 200 000 грн. Проведено нарахування єдиного соціального внеску на заробітну плату в сумі ? грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 32

Будівельна організація уклала договір із замовником на фарбування стін та настелення лінолеуму. Договірна вартість робіт складає 60 000 грн та 90 000 грн відповідно (з ПДВ).

У першому місяці виконані роботи з фарбування стін, на що витрачено фарби на суму 20 000 грн, нарахована заробітна плата малярів та єдиний соціальний внесок на заробітну плату – 24 000 грн. Визначити суму доходу за перший місяць роботи та відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 33

Будівельна організація уклала договір із замовником на встановлення у житловому будинку 117 одиниць металопластикових вікон і 30 одиниць вхідних дверей. Вартість установлення одного вікна складає 448 грн (з ПДВ), одних дверей – 590 грн (з ПДВ). За звітний місяць будівельною організацією встановлено 78 одиниць вікон і 25 одиниць дверей. Фактичні витрати виконання робіт склали 45 900 грн. Визначити суму доходу за перший місяць роботи та відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 34

Будівельна організація уклала договір із замовником на укладання плитки для підлоги. Договірна вартість робіт становить 63 000 грн (з ПДВ). Очікувана собівартість робіт дорівнює 40 000 грн. Фактичні витрати протягом місяця склали 30 500 грн. Від замовника отримано аванс 12 000 грн. Визначити суму доходу за місяць роботи та відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 35

Будівельне підприємство уклало контракт із замовником на будівництво адміністративного будинку вартістю 36 000 000 грн (з ПДВ), витрати за цим контрактом згідно з кошторисом 20 000 000 грн. У січні підприємство отримало аванс від замовника в сумі 15 000 000 грн, а також оприбуткувало на умовах передоплати будівельні матеріали для виконання робіт за контрактом на суму 2 520 000 грн. Протягом

місяця підприємство передало у будівництво матеріалів на суму 1 500 000 грн, нарахувало заробітну плату основним працівникам у сумі 500 000 грн, адміністрації – 160 000 грн, нарахувало єдиний соціальний внесок на заробітну плату основних працівників у розмірі ? грн, адміністрації – ? грн, послуги субпідрядників склали 180 000 грн (з ПДВ), оплата за оренду адміністративного приміщення – 15 600 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку, визначивши фінансовий результат.

Завдання 36

Завод «Маяк» (код ЄДРПОУ 154236) уклав 10.02.20__ р. договір з будівельною організацією ПАТ «Промбуд» № 15 щодо встановлення воріт з метою благоустрою території заводу. В березні 20__ р. були виконані такі роботи: демонтаж воріт масою 0,5 тонн і монтаж воріт площею 12,5 м^2. Вартість робіт з демонтажу становить 3 330,8 грн/т, а з монтажу – 3 700,4 грн/м^2. На виконання робіт витрачено матеріалів, виробів та конструкцій на суму 25 000 грн, нараховано заробітну плату робітникам у розмірі 15 000 грн, вартість експлуатації будівельних машин – 7 970 грн. Загальновиробничі витрати склали 13 000 грн, адміністративні витрати – 10 000 грн. Прибуток закладений у розмірі 15 000 грн. Обов'язкові платежі, не враховані складовими вартості будівництва (без ПДВ), нараховані в сумі 1 000 грн, а податок на додану вартість – 1 739 грн. Скласти акт приймання виконаних підрядних робіт (ф. № КБ-2в) та Довідку про вартість виконаних підрядних робіт (ф. № КБ-3).

Завдання 37

Підприємство здійснює будівництво офісного приміщення. Фінансування будівництва частково здійснює саме підприємство (забудовник), частково залучає кошти фізичних і юридичних осіб на умовах пайової участі. Частина будинку

буде використана як офісне (адміністративне) приміщення підприємства та учасників пайового будівництва, інша частина будинку призначена для передачі в оренду під магазин. Після закінчення будівництва частина офісних приміщень, побудованих за рахунок коштів підприємства, буде передана суб'єктам підприємницької діяльності на умовах оренди.

Підприємство понесло витрати, що пов'язані з виділенням ділянки, в сумі 6 000 грн, підготовкою проєктно-кошторисної документації – 120 000 грн, одержанням технічних умов для будівництва – 12 000 грн. Забудовником отримано як пайову участь кошти для будівництва в розмірі 5 000 000 грн, а також будівельні матеріали на суму 1 200 000 грн. Будівельні матеріали в повному обсязі передано будівельній організації. Також будівельній організації передано обладнання для монтажу і встановлення на суму 6 300 000 грн. Фактичні витрати будівельної організації за весь період будівництва склали 7 500 000 грн, загальновиробничі витрати – 2 000 000 грн, адміністративні витрати та інші операційні витрати – 500 000 грн. Договірна вартість робіт визначена в сумі 27 720 000 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку забудовника та будівельної організації, визначивши фінансовий результат.

Завдання 38

Дати відповіді на тести:

1. На рахунку 15 ведеться облік:
   а) довгострокових фінансових інвестицій;
   б) капітальних інвестицій;
   в) поточних фінансових інвестицій.
2. Аналітичний облік витрат на капітальні інвестиції ведуть:
   а) за об'єктами будівництва;
   б) технологічною складністю;
   в) видами робіт.

3. Одержані від розбирання будівель матеріали:
   а) оприбутковують;
   б) списують;
   в) знищують.

4. Основним документом, який регламентує відносини в будівництві, є:
   а) акт приймання виконаних робіт;
   б) договір підряду;
   в) довідка про вартість виконаних робіт.

5. Договори підряду класифікуються як:
   а) короткострокові;
   б) довгострокові;
   в) короткострокові і довгострокові.

6. Запаси будівельних організацій зараховуються на баланс:
   а) за початковою вартістю;
   б) переоціненою вартістю;
   в) балансовою вартістю.

7. Відпуск сировини і матеріалів для виконання будівельно-монтажних робіт здійснюється на підставі таких документів:
   а) накладні;
   б) податкові накладні;
   в) акти приймання матеріалів.

8. За характером участі в процесі виконання будівельно-монтажних робіт витрати поділяються на:
   а) прямі та непрямі (накладні);
   б) змінні та постійні;
   в) прості та комплексні.

9. На субрахунку 201 «Сировина і матеріали» у будівництві обліковують:
   а) залізобетонні, металеві, дерев'яні та інші будівельні конструкції;
   б) цемент, цеглу, штукатурку та ін.;
   в) бочки для вапна, цементу.

10. Вартість матеріалів, одержаних підрядником для цільового використання:

а) включається до обсягу виконаних будівельно-монтажних робіт;

б) не включається до обсягу виконаних будівельно-монтажних робіт;

в) включається до собівартості виконаних будівельно-монтажних робіт.

11. Відображено транспортні послуги з доставки матеріалів:

а) Дт 201 Кт 631;

б) Дт 631 Кт 201;

в) Дт 201 Кт 36.

12. Передано цеглу, цемент на об'єкт для виконання будівельно-монтажних робіт:

а) Дт 23 Кт 205;

б) Дт 202 Кт 23;

в) Дт 23 Кт 201.

13. Передано в експлуатацію на об'єкт будівельний інструмент:

а) Дт 23 Кт 22;

б) Дт 23 Кт 202;

в) Дт 23 Кт 209.

14. Відображено витрати паливно-мастильних матеріалів на капітальне будівництво:

а) Дт 151 Кт 201;

б) Дт 151 Кт 203;

в) Дт 203 Кт 151.

15. Оприбутковано запасні частини до автокранів:

а) Дт 207 Кт 631;

б) Дт 202 Кт 6314;

в) Дт 23 Кт 207.

16. Нараховано заробітну плату працівникам, зайнятим у капітальному будівництві:

а) Дт 151 Кт 661;

б) Дт 151 Кт 63;
в) Дт 661 Кт 151.

17. Відображено роботи, виконані субпідрядником:
    а) Дт 151 Кт 63;
    б) Дт 63 Кт 151;
    в) Дт 23 Кт 151.
18. Уведено в експлуатацію будівлю:
    а) Дт 151 Кт 205;
    б) Дт 151 Кт 103;
    в) Дт 103 Кт 151.
19. Перераховано аванс субпідрядникові:
    а) Дт 371 Кт 31;
    б) Дт 31 Кт 371;
    в) Дт 63 Кт 31.
20. Оприбутковано придбану будівлю до основних засобів:
    а) Дт 103 Кт 151;
    б) Дт 103 Кт 152;
    в) Дт 151 Кт 103.

Тема 4. Особливості фінансового обліку на автотранспортних підприємствах

Задача 39

Автотранспортне підприємство закупило бланки квитків на проїзд у міжміських автобусах у кількості 100 шт. номінальною вартістю одного квитка 120 грн. Ціна придбання 100 бланків квитків склала 360 грн (з ПДВ). Протягом місяця водієм було реалізовано 80 квитків. Нереалізовані квитки повернуто в касу підприємства. Відобразити дану операцію в обліку.

Задача 40

Автотранспортне підприємство виконало роботи з доставки вантажу. Договірна вартість виконаних робіт 7200 грн (з ПДВ).

Аванс замовника 3 600 грн. Витрати палива склали 1 600 грн, запасних частин – 700 грн, нарахована заробітна плата водію за роботу в розмірі 1 400 грн, єдиний соціальний внесок на заробітну плату – ? грн. Відобразити дану операцію в обліку, визначивши фінансовий результат.

Задача 41

Автотранспортне підприємство придбало 600 л бензину А-95 на суму 42 000 грн (з ПДВ). При цьому бензин залишається на відповідальному зберіганні АЗС і буде відпускатися у міру необхідності за талони номіналом 10 л кожний. Водіям видано 40 талонів на суму 28 000 грн (без ПДВ), які були впродовж місяця використані. Витрати бензину за місяць у межах норми склали 25 000 грн, понад норму – 3 000 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Задача 42

Автотранспортне підприємство придбало десять шин по 2 360 грн за кожну (з ПДВ) і акумулятор для вантажного автомобіля вартістю 3 600 грн (з ПДВ). У звітному місяці в експлуатацію надійшли три шини та акумулятор, а повернуто на склад три зношені шини обліковою вартістю 1 235 грн кожна та акумулятор для ремонту обліковою вартістю 1 400 грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Задача 43

Підприємство «Фаворит» на умовах передоплати придбало запасні частини для ремонту автомобілів на суму 12 000 грн (з ПДВ). У цьому ж місяці для ремонту автомобілів передано запасні частини на суму 7 000 грн. Ремонт здійснювали робітники підприємства, яким нараховано заробітну плату в сумі 3 900 грн, проведено нарахування єдиного соціального внеску на заробітну плату – ? грн. Відобразити дану операцію в обліку.

Задача 44

Автобаза проводила ремонт автомобільних шин у ремонтному цеху. Послуги з ремонту становлять 4 000 грн. Для ремонту автомобільних шин автобаза використала матеріали на суму 5 000 грн, зі складу для ремонту були передані автомобільні шини на суму 10 000 грн. Загальновиробничі витрати склали 1 500 грн. Працівникам, які проводили ремонт, була нарахована заробітна плата в сумі 5 000 грн. Після ремонту автомобільні шини були передані на склад у підзвіт комірнику. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 45

Наведені господарські операції відобразити в обліку і зробити необхідні розрахунки:

1. На ремонт вантажного автомобіля здійснено такі витрати:
   - витрачено мастильних матеріалів – 1 630 грн;
   - нараховано заробітну плату та єдиний соціальний внесок – 4 000 грн;
   - витрачено матеріалів – 2 200 грн.
2. Проведено заміну двох автомобільних шин – 9 800 грн;
3. Проведено заміну акумуляторної батареї – 4 400 грн;
4. Списано витрати після закінчення ремонту – ?

Завдання 46

Автотранспортне підприємство виконало поточний ремонт власного легкового автомобіля. При цьому використовувалися послуги станції технічного обслуговування на умовах передоплати, вартість яких становить 4 800 грн (з ПДВ). Також, у процесі ремонтних робіт були використані запасні частини, що значилися на балансі підприємства, обліковою вартістю 1 400 грн та придбані за 1 600 грн (з ПДВ). Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 47

Автотранспортне підприємство (м. Київ, пр-т Миру, 25; ІПН 1020304050) 04.12.20__ р. здійснює транспортування овочів масою 2 т та ціною 21000 грн/т (з ПДВ) з ПАТ «Продтовари» (м. Київ, вул. Київська, 100; ІПН 12345678; МВО Соколов О.С.) на ТОВ «Едельвейс» (м. Київ, вул. Шевченка, 8; ІПН 87654321; МВО Ващенко М.М.) на замовлення останнього. Супровідні документи на вантаж – накладна № 325 від 04.12.20__ р., договір купівлі-продажу від 02.12.20__ р. № 138. Відстань від АТП до ПАТ «Продтовари» 15 км, до ТОВ «Едельвейс» 20 км, між пунктами навантаження та розвантаження 50 км. Вантаж розміщений у 200 ящиків, маса брутто дорівнює 2,2 т. Перевезення здійснюється водієм Маркіним В.С. (посвідчення водія АМ^{3}250АО) на автомобілі Ford Transit, з державним номером КА 3637 СР. Водій виїхав з гаража 04.12.20__ р. о 9^{10}, прибув на ПАТ «Продтовари» о 9^{30} і поїхав з вантажем о 10^{30}, прибув на ТОВ «Едельвейс» о 12^{00} і поїхав після розвантаження о 13^{00}, повернувся в гараж в 13^{30}. Показники одометра на початок дня 101150, на кінець – 101235. На виконання завдання з перевезення овочів водію видано 10 л бензину А-95. Залишок пального в баку автомобіля при виїзді дорівнював 14 л, а при повернені – 13 л. Витрата пального за нормою для автомобіля Ford Transit складає 12 л на 100 км. Скласти товарно-транспортну накладну № 54 та подорожній лист вантажного автомобіля № 23.

Завдання 48

На підприємстві станом на 05.01.20__ р. була проведена інвентаризація паливно-мастильних матеріалів, які зберігалися в наземних сталевих резервуарах більше одного місяця. За обліковими даними на складі до проведення інвентаризації зберігалося 1500 л бензину А-95. Внаслідок інвентаризації виявлена нестача бензину А-95 (норма 0,09 л на 1000 л) у кількості 11 л. Облікова вартість бензину становить 68,15 грн за

1 л. Інвентаризаційна комісія визначила, що винною особою є матеріально відповідальна особа. Сума збитків розраховується суб'єктом оціночної діяльності, який при її визначенні враховує як реальні збитки, так і упущену вигоду, і становить 800 грн (сума взята умовно). Визначити суму природних втрат і розмір нестачі. Відобразити дану операцію в обліку.

Завдання 49

Дати відповіді на тести:

1. Пальне на роботу автомобілів списують на підставі:
   а) подорожних листів і лімітно-забірних карт;
   б) нарядів;
   в) договорів;
   г) актів заміру.
2. Окремі вузли, агрегати і деталі транспортних засобів – це:
   а) покупні напівфабрикати і комплектуючі вироби;
   б) запасні частини;
   в) малоцінні та швидкозношувані предмети;
   г) напівфабрикати.
3. Автомобільні шини, що знаходяться на колесах автомобілів, обліковують:
   а) у складі запасних частин;
   б) у складі малоцінних предметів;
   в) у вартості автомобілів;
   г) у витратах виробництва.
4. Товарно-транспортну накладну виписує:
   а) вантажовідправник;
   б) вантажоодержувач;
   в) перевізник;
   г) державна автомобільна інспекція.
5. При безоплатному отриманні автомобіля від інших осіб вартість необоротних активів відображається на рахунку:
   а) 424 «Безоплатно одержані необоротні активи»;
   б) 401 «Статутний капітал»;

в) 46 «Неоплачений капітал»;
г) 48 «Цільове фінансування і цільові надходження».

6. Рішення про визначення непридатності автомобіля приймає:
а) керівник;
б) майстер цеху;
в) головний бухгалтер;
г) спеціальна комісія.

7. Забороняється приймати нафтопродукти на автозаправних станціях у випадку:
а) несправності зливного пристрою автоцистерни;
б) у разі ненаповненості «за планом» автоцистерни;
в) у разі неналежного оформлення товарно-транспортної накладної;
г) в усіх перерахованих випадках.

8. Норми витрат палива підвищуються:
а) при роботі в зимових умовах;
б) при роботі в гірській місцевості;
в) при навчальній їзді;
г) всі перераховані варіанти правильні.

9. Первинним документом для обліку і списання кількості витрачених на роботу автомобіля паливно-мастильних матеріалів є:
а) товарно-транспортна накладна;
б) подорожній лист;
в) лімітно-забірна картка;
г) накладна-вимога.

10. Основним нормативним документом, що регламентує перевезення автомобільним транспортом на території України, є:
а) Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні;
б) Міжнародні правила перевезень вантажів автомобільним транспортом;

в) Договір на перевезення автомобільним транспортом;
г) Закон України «Про автомобільний транспорт».

11. Відповідно до законодавства України договори на перевезення автомобільним транспортом залежно від терміну дії поділяють на:
а) довгострокові та короткострокові;
б) короткострокові та багаторазові;
в) багаторазові та разові;
г) довгострокові та разові.

12. Бланки первинної документації обліковуються:
а) за дебетом рахунка 209 «Інші матеріали»;
б) за кредитом рахунка 209 «Інші матеріали»;
в) на позабалансовому рахунку 08 «Бланки суворого обліку»;
г) за дебетом рахунка 33 «Інші кошти».

13. Підставою для здійснення транспортної операції є належним чином оформлені:
а) талони замовника;
б) подорожні листи автомобіля;
в) товарно-транспортні накладні, що додаються до подорожніх листів.

14. Для вантажів товарного характеру товарно-транспортні накладні виписують у:
а) двох примірниках;
б) одному примірнику;
в) трьох примірниках;
г) чотирьох примірниках.

15. Якщо за один рейс автомобіля вантаж перевозиться за декількома товарно-транспортними накладними, то:
а) час прибуття під навантаження записується в першу, вибуття – в останню, в інших у відповідних графах прокреслюється;

б) час прибуття і вибуття записується в першу товарно-транспортну накладну, в інших відповідних графах прокреслюється;
в) час прибуття і вибуття записується в останній товарно-транспортній накладній, в інших відповідних графах прокреслюється;
г) час прибуття і вибуття записується у кожній товарно-транспортній накладній.

16. Витрати, величина яких знаходиться в прямій залежності від пробігу автомобілів, називають:
а) прямими;
б) непрямими;
в) змінними;
г) постійними.

Тема 5. Фінансовий облік у бюджетних установах

Задача 50

На підставі наведених нижче даних визначити, до якого розділу активу чи пасиву балансу належать види господарських засобів та джерела їхнього утворення (табл. 6). Скласти бухгалтерський баланс на початок періоду.

Таблиця 6 – Майно бюджетної установи та джерела його утворення

№ з/п	Господарські засоби та джерела їх утворення	Сума, тис. грн
1	2	3
1	Будинки та споруди	50 000
2	Дооцінка нематеріальних активів	55
3	Реєстраційний рахунок	117
4	Запасні частини для машин і обладнання	150

Продовження таблиці 6

1	2	3
5	Кредиторська заборгованість за розрахунки за платежами і податками до бюджету	123
6	Бібліотечні фонди	10 000
7	Дебіторська заборгованість за розрахунки із замовниками за виконані роботи й надані послуги	692
8	Малоцінні і швидкозношувані предмети	591
9	Кредиторська заборгованість за розрахунки із страхування	10
10	Реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	3 713
11	Продукти харчування	200
12	Кредиторська заборгованість за розрахунки за спеціальними видами платежів	10
13	Каса в національній валюті	82
14	Поточний рахунок в іноземній валюті	219
15	Кредиторська заборгованість за розрахунки із замовниками за виконані роботи й надані послуги	265
16	Інші поточні рахунки	1
17	Машини та обладнання	10 000
18	Дебіторська заборгованість за розрахунки з постачальниками та підрядниками	385
19	Реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	867
20	Медикаменти і перев'язувальні засоби	83
21	Грошові документи в національній валюті	26
22	Дебіторська заборгованість за розрахунки із підзвітними особами	31
23	Знос основних засобів	40 162
24	Дебіторська заборгованість за розрахунки за платежами і податками до бюджету	7
25	Будівельні матеріали	105

Продовження таблиці 6

1	2	3
26	Дебіторська заборгованість за розрахунки із страхування	2
27	Дооцінка основних засобів	591
28	Дебіторська заборгованість за розрахунки із іншими дебіторами	400
29	Паливо, паливні та мастильні матеріали	99
30	Внесений капітал розпорядникам бюджетних коштів	66 118
31	Кредиторська заборгованість за розрахунки із зарплати	41
32	Інструменти, прилади та інвентар	2 122
33	Результат виконання кошторису за загальним фондом	–212
34	Інші виробничі запаси	2 010
35	Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	3 667
36	Транспортні засоби	15 000
37	Кредиторська заборгованість за розрахунки із депонентами	29
38	Дебіторська заборгованість за розрахунки за спеціальними видами платежів	190
39	Кредиторська заборгованість за розрахунки з іншими кредиторами	100
40	Програми для ЕОМ	174
41	Реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	2
42	Кредиторська заборгованість за розрахунки із постачальниками та підрядниками	900
43	Знос нематеріальних активів	34
44	Білизна, постільні речі, одяг та взуття	14 517
45	Дебіторська заборгованість за розрахунки із відшкодування завданих збитків	108

Завдання 51

Скласти кореспонденцію рахунків та визначити, в яких меморіальних ордерах будуть відображені наведені господарські операції (табл. 7).

Таблиця 7 – Перелік господарських операцій бюджетної установи

№ з/п	Зміст господарської операції
1	Перераховано кошти міським службам комунального господарства
2	Нарахована заробітна плата працівникам бюджетної установи
3	Надійшли кошти до каси для виплати заробітної плати
4	Виплачено з каси кошти під звіт на закупівлю матеріалів
5	Перераховано кошти постачальнику у вигляді авансового платежу на виконання робіт для бюджетної установи
6	Перераховано кошти постачальникам у порядку планових платежів
7	Списано використані малоцінні та швидкозношувані предмети
8	Отримано на реєстраційний рахунок установи кошти від покупця за реалізований йому транспортний засіб
9	Перераховано кошти за реалізований транспортний засіб у бюджет
10	Нараховано плату за перебування дітей у дитячому дошкільному закладі
11	Оприбутковано продукти харчування, що надійшли від постачальників за розрахунками в порядку планових платежів
12	Списано використані продукти харчування
13	Списано витрачені будівельні матеріали
14	Оприбутковано медикаменти та перев'язувальні засоби, придбані у постачальника

Завдання 52

За наведеними господарськими операціями бюджетної установи (табл. 8) визначити вид видатків (касові чи фактичні) та вказати коди економічної класифікації видатків бюджету (КЕКВ).

Таблиця 8 – Перелік господарських операцій бюджетної установи

№ з/п	Зміст господарської операції
1	2
1	Нараховано заробітну плату за рахунок коштів загального фонду
2	Здійснено нарахування єдиного соціального внеску на фонд оплати праці
3	Отримано рахунок за спожиту електроенергію
4	Видано з каси під звіт аванс на відрядження
5	Затверджено звіт про використання коштів, виданих на відрядження
6	Отримано рахунок за методичну літературу
7	Видано з каси бюджетної установи заробітна плата
8	Перераховано з реєстраційного рахунку в бюджет утриманий із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб
9	Перераховано єдиний соціальний внесок, нарахований на фонд заробітної плати, з реєстраційного рахунку
10	Оплачено рахунок за методичну літературу
11	Перераховано зі реєстраційного рахунка за медикаменти для шкільного медпункту
12	Отримано рахунок за харчування дітей у міжшкільній їдальні
13	Перераховано з реєстраційного рахунку профспілкові внески, утримані з заробітної плати
14	Перераховано з реєстраційного рахунка за опалення
15	Отримано рахунок за міжміські переговори
16	Перераховано зі реєстраційного рахунка за миючі засоби та електролампочки
17	Підписано акт виконаних робіт з ремонту комп'ютера
18	Видано з каси утримані з заробітної плати аліменти
19	Оприбутковано комп'ютери для обладнання комп'ютерного класу вищого навчального закладу
20	Оплачено комп'ютери для обладнання комп'ютерного класу вищого навчального закладу

Продовження таблиці 8

1	2
21	Списано використані продукти харчування
22	Одержано в касу гроші для виплати заробітної плати
23	Перераховано постачальникам кошти за матеріали для будівництва житла
24	Оприбутковано поштові марки
25	Нараховано стипендії
26	Сплачено рахунки за електроенергію
27	Отримано кошти в касу з реєстраційного рахунка на службове відрядження
28	Оприбутковано портьєри, придбані для адміністративного корпусу коледжу

Завдання 53

Згідно з даними про залишки й обороти на субрахунках (табл. 9 і 10) та проведені господарські операції (табл. 11) заповнити меморіальний ордер № 2 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів загального фонду на рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби України (банках)», Картку аналітичного обліку касових видатків та Картку аналітичного обліку фактичних видатків бюджетної установи за грудень 20__ р.

Таблиця 9 – Дані про залишок на субрахунках на 01.12.20__ р.

№ субрахунку	**Найменування субрахунку**	**Сума, грн**
321	Реєстраційний рахунок	204 800
701	Асигнування з державного бюджету на видатки установи та інші заходи	2 496 000

Таблиця 10 – Дані про обороти за дебетом рахунку 801 «Витрати розпорядників бюджетних коштів на виконання бюджетних програм» та за кредитом субрахунку 2313 «Реєстраційні рахунки» від початку року на 01.12.20__ р. у розрізі статей

КЕКВ		Сума, грн
№	Назва	
2111	Заробітна плата	857 600
2120	Нарахування на оплату праці	369 920
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	154 880
2230	Продукти харчування	121 856
2271	Оплата теплопостачання	48 640
2272	Оплата водопостачання та водовідведення	35 840
2273	Оплата електроенергії	154 624
2720	Стипендії	53 760
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	61 440

Таблиця 11 – Перелік господарських операцій за грудень 20__ р.

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн
1	2	3
1	Отримано асигнувань із загального фонду	384 000
2	Оприбутковано комп'ютерну техніку	28 960
3	Перераховано кошти із загального фонду магазину за комп'ютерну техніку	?
4	Перераховано кошти: – за електроенергію – за теплопостачання – за водопостачання та водовідведення	 23 052 12 832 5 248

Продовження таблиці 11

1	2	3
5	Нарахована заробітна плата працівникам за рахунок коштів загального фонду	258880
6	Нараховано єдиний соціальний внесок на фонд оплати праці працівників	?
7	Утримано із заробітної плати працівників: – податок з доходів фізичних осіб – військовий збір – профспілкові внески	 ? ? ?
8	Перераховано: – податок з доходів фізичних осіб – військовий збір – профспілкові внески	 ? ? ?
9	Отримано кошти в касу для виплати заробітної плати	?
10	Перераховано коштів у порядку планового платежу за продукти харчування	10 240
11	Нараховано стипендію студентам	105 120
12	Отримано у касу кошти на виплату стипендії	105 120
13	Перераховано кошти постачальнику за придбані матеріали	14 416
14	Видано зі складу електричні лампочки	1 152
15	Нарахована премія працівникам	120 320
16	Списано з рахунка залишок коштів виділених асигнувань, не витрачених у поточному році	?

Завдання 54

За наведеними господарськими операціями бюджетної установи (табл. 13) вказати кореспондуючі рахунки та заповнити меморіальні ордери № 1, 4, 6, 8, враховуючи сальдо на початок місяця (табл. 12).

Таблиця 12 – Дані про залишки за субрахунками на 01.12.20__ р.

Субрахунки	Назва дебіторів і кредиторів	Сума	
		Дебет	Кредит
2211 «Готівка у національній валюті»	–	135	–
2116 «Дебіторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами»	Мирошниченко І.А.	–	120
2113 «Розрахунки за авансами, виданими постачальникам, підрядникам за товари, роботи і послуги»	ТОВ «Хімік»	900	–
	ТОВ «UPG»	1584	–
6211 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	ДП «Завод «Керамік»	–	2688

Таблиця 13 – Перелік господарських операцій за грудень 20__ р.

№ з/п	Дата операції	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	2	3	4
1	01.12	Оплачено рахунок за канцтовари магазину «Канцтовари-люкс»	300
2	02.12	Оприбутковано канцтовари від магазину «Канцтовари-люкс» (див. операцію № 1)	?
3	02.12	Оприбутковано фарбу, отриману від магазину «Будматеріали» (оплата буде здійснена пізніше) (див. операцію № 4)	1 224
4	04.12	Перераховано магазину «Будматеріали» кошти за фарбу	?

Продовження таблиці 13

1	2	3	4
5	05.12	Оприбутковано кондиціонер, придбаний у магазина «Хаус Україна» (оплата буде здійснена пізніше) (див. операцію № 9)	31 977
6	06.12	Отримано в касу готівку з реєстраційного рахунка	2 157
7	06.12	Видано з каси готівку під звіт Іванченко Т.В. для закупівлі запасних частин для автомобіля	1 530
8	07.12	Оплачено рахунок магазину «Хаус Україна» за кондиціонер	?
9	07.12	Прийнято звіт від Іванченка Т.В. про витрачені підзвітні суми (див. операцію № 8)	1 344
10	07.12	Повернуто Іванченком Т.В. залишок авансу до каси	?
11	08.12	Надійшла до каси плата за навчання від Токаченко П.К.	6 393
12	08.12	Надійшло на реєстраційний рахунок з каси	6 630
13	09.12	Виплачено з каси депоновану заробітну плату	1 220
14	10.12	Відображено дохід від реалізації металобрухту	3 020
15	12.12	Отримано кошти за реалізований металобрухт	?
16	13.12	Отримано рахунок від ПАТ «Комунтранс» на оплату комунальних послуг	1 836
17	15.12	Отримано в банку чекову книжку для розрахунків за рахунок коштів загального фонду	540
18	18.12	Перераховано плату ПАТ «Комунтранс» за комунальні послуги	?

Продовження таблиці 13

1	2	3	4
19	19.12	Видано з каси готівку під звіт Мирошниченко І.А. для закупівлі господарських матеріалів	180
20	20.12	Прийнято звіт про використання коштів, наданих під звіт від Мирошниченко І.А.	240
21	20.12	Видано з каси Мирошниченко І.А. перевитрачання підзвітних сум	?
22	22.12	Списано чекову книжку	217
23	23.12	Погашено заборгованість перед ДП «Завод «Керамік» за мармурову плитку	4 570
24	24.12	Отримано від ТОВ «Хімік» матеріали для навчальних цілей, що були оплачені 04.04.20_ р.	1 510
25	26.12	Видано під звіт начальнику відділу кадрів Кудровій А.І. бланки трудових книжок (3 шт.)	183
26	27.12	Оприбутковано талони на бензин, що були оплачені 12.04.20_ р. ТОВ «UPG»	2 691
27	29.12	Внесено до каси Кудровою А.І. кошти за бланки трудових книжок	183
28	30.12	Видано під звіт водію Лямко П.А. талони на бензин	500
29	30.12	Списано використаний Лямко П.А. бензин	500

Завдання 55

На підставі наведених нижче даних (табл. 14) визначити результат виконання кошторису доходів і видатків бюджетною установою за рік.

Таблиця 14 – Перелік господарських операцій бюджетної установи

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	2	3
1	Списані остаточними оборотами (в останній робочий день грудня): – отримані за поточний рік асигнування загального фонду бюджету – доходи за коштами, отриманими від реалізації продукції – доходи за коштами, отриманими від надання в оренду приміщень – доходи за коштами, отриманими від реалізації майна – доходи за коштами, отриманими як благодійні та спонсорські внески	 6 244 000 2 676 000 33 450 122 650 55 750
2	Списані видатки поточного року: – проведені за рахунок коштів загального фонду бюджету – проведені за коштами, отриманими від реалізації продукції – проведені за коштами, отриманими від надання в оренду приміщень – проведені за коштами, отриманими як благодійні та спонсорські внески	 6 244 000 2 230 000 334 500 11 150
3	Списано суми дебіторської заборгованості після завершення терміну позовної давності	2 230
4	Списано суми кредиторської заборгованості після завершення терміну позовної давності	3 345

Завдання 56

Дати відповіді на тести:

1. План рахунків бюджетних установ складається з:
   а) дев'яти класів балансових рахунків і одного класу позабалансових рахунків;
   б) восьми класів балансових рахунків і одного класу позабалансових рахунків;

в) восьми класів балансових рахунків і двох класів позабалансових рахунків.

2. У бюджетних установах можливе використання наступних форм ведення бухгалтерського обліку:

а) введення до штату установи посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;

б) користування послугами спеціалістів з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;

в) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією;

г) самостійне ведення бухгалтерського обліку безпосередньо власником або керівником підприємства.

3. Основними принципами меморіально-ордерної форми обліку є:

а) формування всіх бухгалтерських проводок меморіальних ордерів на основі первинних документів;

б) ведення аналітичного обліку у пристосованих журналах – ордерах;

в) розподіл синтетичного обліку на хронологічний і синтетичний;

г) особлива побудова книги "Журнал – Головна";

д) обов'язкове узгодження суми оборотів за меморіальними ордерами в органах Держказначейства.

4. Виберіть з правої колонки правильне визначення касових і фактичних видатків:

1) касові видатки – це …	а) видатки за рахунок загального фонду;
2) фактичні видатки – це …	б) видатки за рахунок спеціального фонду;
	в) видатки за рахунок коштів вищого розпорядника коштів;

г) видатки, здійснювані з реєстраційних рахунків як готівкою, так і безготівковими перерахуваннями;
д) кінцеві видатки установи, оформлені відповідними документами.

5. Реєстраційні рахунки – це:
   а) рахунки, що відкриваються розпорядникам коштів державного чи місцевого бюджету та одержувачам, яким передбачені видатки зі спеціального фонду;
   б) рахунки, що відкриваються в органах Державного казначейства розпорядникам та одержувачам коштів державного чи місцевого бюджетів для здійснення операцій з виконання загального фонду кошторису доходів і видатків;
   в) рахунки, які відкриваються в органах Державного казначейства розпорядникам за визначеною функцією для зарахування виділених асигнувань, що підлягають подальшому розподілу ними та перерахуванню конкретному розпоряднику (одержувачу) бюджетних коштів.
6. Джерелом оплати праці для бюджетних установ є:
   а) кошти, що виділяються з відповідних бюджетів;
   б) надлишок грошових коштів та грошових документів, що виявлені під час інвентаризації каси;
   в) частина доходу, отриманого в результаті господарської діяльності;
   г) певна частина профспілкових внесків, утриманих з нарахованої робітникам установи премії.
7. Посадовий оклад професорсько-викладацького персоналу залежить від:
   а) займаної посади;

б) вченого звання та ступеня;
в) рівня акредитації закладу вищої освіти;
г) всі відповіді вірні.

8. Назвіть види утримань із стипендій:
а) профспілкові внески за наявності заяви студента;
б) плата за проживання в гуртожитку;
в) збори до фондів соціального страхування;
г) податок з доходів фізичних осіб.

9. Назвіть у поданому переліку необоротні активи, на які знос не нараховується:
а) земельні ділянки;
б) багаторічні насадження;
в) бібліотечні фонди;
г) нематеріальні активи;
д) малоцінні необоротні матеріальні активи.

10. Ідентифіковані нематеріальні активи – це придбаний актив, який на дату придбання відповідає критеріям:
а) активи придбані виключно за рахунок коштів загального фонду;
б) оцінка активу може бути достовірно визначена;
в) у майбутньому при використанні активу очікується отримання економічних вигод;
г) активи придбані виключно за рахунок коштів спеціального фонду.

Тема 6. Фінансовий облік у банках

Задача 57

Скласти баланс на основі залишків на початок та кінець періоду (табл. 15).

Таблиця 15 – Майно банку та джерела його утворення

№ з/п	Майно та джерела його утворення	Сума, тис. грн
1	2	3
	Дані на початок періоду	
1	Короткострокові кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	216
2	Нараховані витрати за кредитами, отриманими від міжнародних фінансових організацій	24
3	Кошти Державного казначейства України	48
4	Кошти на коррахунку в НБУ	1 008
5	Кошти на рахунках «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання»	480
6	Кредиторська заборгованість за операціями з готівкою	72
7	Нараховані витрати за короткостроковими кредитами, які отримані від НБУ	120
8	Довгострокові депозити в інших банках	108
9	Кредити, отримані від НБУ	369,6
10	Короткострокові кредити, видані клієнтам у поточну діяльність	192
11	Довгострокові кредити, видані іншим банкам	240
12	Нерозподілені прибутки минулих років	36
13	Банкноти та монети в касі банку	192
14	Короткострокові депозити інших банків	120
15	Операційні основні засоби	345,6
16	Статутний капітал	432
17	Короткострокові вклади населення	168
	Дані на кінець періоду	
1	Кредиторська заборгованість банку із заробітної плати	240
2	Кошти на рахунках «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання»	1 200

Продовження таблиці 15

1	2	3
3	Кредити, надані іншим банкам	7200
4	Вклади населення	14 400
5	Статутний капітал банку	48 000
6	Банкноти та монети в касі банку	96
7	Строкові вклади (депозити) інших банків	1 680
8	Непокриті збитки минулих років	12
9	Основні засоби	21 600
10	Кредити, надані фізичним особам	144
11	Строкові вклади (депозити), що розміщені в інших банках	48
12	Цінні папери власного боргу	7,2
13	Портфель цінних паперів банку	36 000
14	Дебіторська заборгованість банку	427,2

Задача 58

Заповнити Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) за даними табл. 16.

Таблиця 16 – Доходи та витрати банку

№ з/п	**Доходи і витрати**	**Сума, тис. грн**
1	2	3
1	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	13 305,6
2	Витрати на відрядження	475,2
3	Єдиний внесок на державне соціальне страхування	396
4	Процентні доходи за кредитами, що надані суб'єктам господарювання	21 360
5	Штрафи, пені, що сплачені банком	7,2
6	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	16 344

Продовження таблиці 16

1	2	3
7	Витрати на утримання основних засобів, отриманих у лізинг	45,6
8	Витрати на комунальні послуги	1 111,2
9	Позитивний результат від продажу основних засобів	996
10	Відрахування в резерви під знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж	369,6
11	Доходи від оперативного лізингу	7,2
12	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	396
13	Комісійні витрати за операціями з цінними паперами	208,8
14	Витрати на аудит	100,8
15	Основна і додаткова заробітна плата	4 440
16	Процентні доходи за кредитами, що надані фізичним особам	129,6
17	Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	24
18	Податок на додану вартість	912
19	Позитивний результат від торгівлі іноземною валютою	237,6
20	Земельний податок	300
21	Процентні витрати за коштами суб'єктів господарської діяльності	11 961,6
22	Комісійні доходи від кредитного обслуговування клієнтів	3 336
23	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	444
24	Податок на прибуток	24
25	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	528
26	Штрафи, пені, що отримані банком	592,8
27	Витрати на підготовку кадрів	1 248

Продовження таблиці 16

1	2	3
28	Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	1 245,6
29	Витрати на охорону	895,2
30	Комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування банків	2 023,2
31	Витрати на рекламу	208,8
32	Відрахування в резерви за дебіторською заборгованістю	213,6

Завдання 59

Дати відповіді на тести:

1. Порядковий номер реєстрації клієнта банку в Книзі обліку відкритих рахунків – це:
   а) код контрагента;
   б) ідентифікаційний код;
   в) ознака інсайдера.
2. Мультивалютність плану рахунків бухгалтерського обліку в банках України передбачає:
   а) ведення обліку операцій в іноземній валюті на окремих балансових рахунках;
   б) ведення обліку операцій в іноземній валюті на окремих поза-балансових рахунках;
   в) ведення обліку операцій в іноземній валюті за тими самими рахунками, що й операції в гривні;
   г) забезпечення зв'язку між операціями в іноземній і національній валютах за допомогою технічних рахунків.
3. Рахунки другого порядку Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках України:
   а) тризначні, означають групу рахунків;
   б) чотиризначні, означають повний шифр балансового рахунка;

в) двозначні, означають розділ;
г) означають клас Плану рахунків.

4. Інсайдер – це:
   а) фізична або юридична особа – резидент;
   б) фізична або юридична особа – нерезидент;
   в) фізична або юридична особа, споріднена стосовно банку;
   г) банк з низькою рейтинговою позицією.
5. До пасивів банку належать:
   а) кореспондентський рахунок банку в НБУ;
   б) депозити та кредити в інших банках;
   в) дебіторська заборгованість банку;
   г) цінні папери власного боргу;
   д) витрати банку.
6. За операційною діяльністю в банку виникають:
   а) витрати на формування спеціальних резервів;
   б) витрати за операціями з реалізації інвестиційних цінних паперів;
   в) витрати на аудит;
   г) витрати за операціями з цінними паперами власного боргу.
7. Бухгалтерський облік нарахованих доходів або витрат здійснюється не рідше від одного разу:
   а) у тиждень;
   б) квартал;
   в) місяць.
8. У процесі обліку доходів та витрат у банку:
   а) статті не згортаються, а показуються в обліку окремо;
   б) статті згортаються та обліковуються наростаючим підсумком.
9. Дебіторська заборгованість з придбання основних засобів обліковується в плані рахунків:
   а) 4-го класу;

б) 3-го класу;
в) 1-го класу.

10. Амортизація за операціями з основними засобами нараховується:
а) щомісяця;
б) щороку;
в) інший варіант.

11. До залучених коштів банку не належать:
а) вклади на вимогу;
б) операції репо;
в) строкові депозити;
г) залишки на поточних рахунках клієнтів.

12. Грошові кошти на вкладні (депозитні) рахунки перераховуються юридичними особами:
а) з поточних рахунків даних юридичних осіб;
б) з поточних рахунків інших юридичних осіб;
в) з іншого вкладного (депозитного) рахунка даної юридичної особи-депонента;
г) готівкою.

13. Сертифікат, який може бути достроково проданий власником іншій особі з одержанням першим власником прибутку, – це:
а) ощадний сертифікат;
б) процентний ощадний сертифікат;
в) процентний депозитний сертифікат;
г) депозитний сертифікат;
д) купонний строковий депозитний сертифікат.

14. За видами сплати доходу цінні папери можна класифікувати як:
а) цінні папери з визначеним прибутком;
б) купонні цінні папери (дають процентний дохід відразу в момент придбання);
в) цінні папери з нульовим доходом;
г) А, Б, В.

15. За офіційним валютним курсом відображаються:
    а) доходи і витрати, що нараховані;
    б) купівля і продаж іноземної валюти за гривню;
    в) внески до статутного капіталу в іноземній валюті;
    г) сплачений аванс за запаси або основні засоби.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text
2. Інструкція з бухгалтерського обліку запасів банків України : Постанова Національного банку України від 10.12.2004 р. № 625. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1650-04#Text
3. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України : Постанова Національного банку України від 17.11.2004 р. № 555. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04#Text
4. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України : Постанова Національного банку України від 20.10.2004 р. № 495. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04#Text
5. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України : Постанова Національного банку України від 21.02.2018 р. № 14. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text
6. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України : Постанова Національного банку України від 20.12.2005 р. № 480. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06#Text
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : Постанова Національного банку України від 29.07.2022 р. № 163. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text

8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України : Постанова Національного банку України від 11.09.2017 р. № 89. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n26

9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text

10. Інструкція про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг Україні : Постанова Національного банку України від 25.09.2018 р. № 103. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text

11. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України : Постанова Національного банку України від 24.10.2011 р. № 373. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#Text

12. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 р. № 333. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12/page#Text

13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315. https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1315201-06#Text

14. Методичні рекомендації з бухгалтерському обліку запасів : Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text

15. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності : Наказ Міністерства економіки та з питань

європейської інтеграції України від 22.05.2002 р. № 145. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text

16. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт : Наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0573738-10#Text

17. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств : Наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009 р. № 390. URL: http://buhoblik.inf.ua/buh/metod/nakaz390-2009.htm

18. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних активів в сільськогосподарських підприємствах : Наказ Міністерства аграрної політики України від 21.02.2008 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0073555-08#Text

19. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#n550

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01#Text

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. № 1541. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11#Text

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10/paran4#n4

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1019-10#n4

28. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11#Text

29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 126 «Оренда» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0091-11#Text

30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 128 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-11/paran182#n182

31. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» :

Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2011 р. № 1798. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12#Text

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2012 р. № 568. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12#Text

33. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств, організацій та установ : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text

34. План рахунків бухгалтерського обліку банків України : Постанова Національного банку України від 11.09.2017 р. № 89. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n26

35. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 р. № 1203. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14#Text

36. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text.

37. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text

38. Положення про організацію бухгалтерського обліку в банках України : Постанова Національного банку України від 04.07.2018 р. № 75. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text

39. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку : Постанова Національного банку України від 03.12.2003 р. № 516. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text

40. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей : Постанова Кабінету міністрів України від 22.01.1996 р. № 116. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text

41. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text

42. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України : Постанова Національного банку України від 27.02.2018 р. № 17. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text

43. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text

44. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text

45. Про затвердження кошторисних норм України у будівництві : Наказ Міністерства розвитку громад та території України від 01.11.2021 р. № 281. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0281914-21#Text

46. Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування : Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 р. № 44. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12#Text

47. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових регістрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання : Наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2017 р. № 755. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17#n287

48. Про затвердження форми, обов'язкових реквізитів та відомостей, які повинні міститися у квитку та електронному квитку : Наказ Міністерства розвитку громад та території України від 02.07.2025 р. № 1066. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1144-25#Text

49. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text

50. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16#n4

ЗМІСТ

Загальні положення.....3

Теми практичних робіт.....5

Тема 1. Особливості фінансового обліку в торгівлі.....5

Тема 2. Особливості фінансового обліку в сільському господарстві.....14

Тема 3. Особливості фінансового обліку в будівництві.....26

Тема 4. Особливості фінансового обліку на автотранспортних підприємствах.....32

Тема 5. Фінансовий облік у бюджетних установах.....39

Тема 6. Фінансовий облік у банках.....53

Список рекомендованої літератури.....61

Навчальне видання

ЦИГАНОВА Олександра Сергіївна
ВЛАСОВА Наталя Олексіївна
ЦИЦЮРА Ірина Юріївна

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки
до виконання практичних та самостійних робіт

Комп'ютерне верстання *Н. М. Ковальчук*
Коректор *О. Є. Вакула*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 4,01. Вид. № 52. Зам. № 0211-99.
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54007
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.